

Despre incluziunea la grădiniță

Incluziunea în educație se referă la procesul prin care toți copiii, școlari sau preșcolari, indiferent de condițiile lor sociale, economice, culturale sau de sănătate, au acces la o educație de calitate, alături de oricare alți colegi/ profesori. În ce privește educația timpurie, incluziunea înseamnă integrarea copiilor cu diverse cerințe educaționale speciale sau cu condiții de viață dificile într-un mediu educativ adaptat, în care sunt respectate drepturile și nevoile fiecărui copil în parte. Acest proces de incluziune este esențial pentru dezvoltarea armonioasă a tuturor copiilor, asigurându-le șanse egale de învățare și socializare.

Incluziunea în educația timpurie presupune crearea unui mediu în care toți copiii pot învăța și se pot dezvolta împreună, indiferent de diferențele dintre ei, fie că sunt de natură socio-economică sau de sănătate. În contextul grădiniței, aceasta presupune integrarea copiilor cu diferite dizabilități, cei care provin din medii defavorizate sau care vorbesc limbi diferite, ori provin din alte etnii decât cele majoritare. Obiectivul principal este ca fiecare copil să aibă acces la aceleași resurse educaționale materiale / umane și să beneficieze de un tratament egal.

În România, incluziunea educațională este reglementată de legislația națională, care încurajează integrarea în învățământul de masă a tuturor copiilor, indiferent de etnie, religie, condiții economice sau dizabilități. În același timp, începând cu educația timpurie, grădinițele trebuie să adopte practici incluzive pentru a asigura o educație egală, corectă și nediscriminatorie.

Importanța incluziunii la grădiniță

1. **Dezvoltarea socială și emoțională a copiilor:** Copiii care cresc într-un mediu incluziv devin maleanili, sociabili, învățând de la o vârstă fragedă cum să colaboreze și să interacționeze cu alți copii care au nevoi diferite. Aceasta le dezvoltă empatia, toleranța și respectul față de diversitate. Astfel, incluziunea contribuie la formarea unor relații interpersonale sănătoase, bazate pe înțelegere și sprijin reciproc, pe empatie și respect.
2. **Beneficii pentru copiii cu nevoi speciale:** Integrarea copiilor cu dizabilități în învățământul de masă le oferă acestora posibilitatea de a se dezvolta alături de copiii neurotipici. Ei pot învăța prin imitare și interacțiune directă, iar mediul incluziv le permite să participe la activități care contribuie la dezvoltarea abilităților lor motorii, cognitive, emoționale și sociale.

3. **Îmbunătățirea abilităților cognitive ale tuturor copiilor:** Se știe că un mediu educativ diversificat stimulează gândirea critică și creativitatea. Atunci când copiii sunt încurajați să lucreze împreună, să coopereze, să colaboreze și să învețe de la unii de la alții, fiecare beneficiază de o experiență de învățare mai complexă, mai interesantă și mai profundă.

Strategii pentru implementarea incluziunii

Pentru a asigura un mediu incluziv la grădiniță, profesorii pot lua în calcul mai multe strategii:

1. **Curriculum adaptat:** Activitățile educative trebuie să fie flexibile și adaptate nevoilor individuale ale copiilor, în concordanță cu particularitățile de vârstă. De exemplu, pentru copiii cu dizabilități fizice, se pot oferi materiale și jocuri accesibile, iar pentru cei cu dizabilități cognitive, se pot organiza activități mai simple, cu cerințe mai puține, cu un ritm mai lent.
2. **Formarea educatorilor:** Cadrele didactice trebuie să participe la cursuri de formare, având la bază metodele de predare incluzivă și să fie pregătite pentru a gestiona diversitatea în clasă. Acestea trebuie să înțeleagă importanța respectului față de nevoile speciale ale celor mici și să aplice metode pedagogice care să sprijine dezvoltarea fiecărui copil în mod egal, prin cooperare, empatie, colaborare.
3. **Colaborarea cu familiile:** Implicarea părinților în procesul educațional este esențială. Educatorii pot organiza întâlniri regulate cu părinții, în care să discute despre evoluția copiilor și să colaboreze pentru a rezolva orice problemă care poate apărea în procesul de învățare/adaptare / socializare.
4. **Crearea unui mediu fizic accesibil:** Grădinițele trebuie să asigure un spațiu accesibil tuturor copiilor, inclusiv celor cu deficiențe motorii. De asemenea, materialele didactice trebuie să fie adecvate nevoilor fiecărui copil, iar infrastructura să permită accesul ușor la toate activitățile educaționale.

Provocările incluziunii

În ciuda beneficiilor, implementarea unui sistem educațional incluziv nu este lipsită de piedici. Printre acestea se numără:

1. **Resurse limitate:** Multe grădinițe nu dispun de suficiente resurse financiare, materiale sau umane pentru a implementa un program educațional complet incluziv.

2. **Lipsa de pregătire a cadrelor didactice:** Mulți profesori nu sunt suficient pregătiți pentru a lucra cu copii cu nevoi speciale, iar pregătirea continuă în acest domeniu este esențială pentru succesul incluziunii. În același timp resursele umane reprezintă o problemă și din cauza numărului mare de copii atribuit profesorilor de logopedie, psihologilor, itineranților, profesorilor de sprijin.
3. **Atitudini negative ale unor părinți sau profesori:** Uneori, există o reticență față de integrarea copiilor cu dizabilități, din cauza prejudecăților sau lipsei de informații corecte. Ori profesorii lucrează greu cu copiii atipici din cauza refuzului părinților de a-și asuma dizabilitățile celor mici și prin urmare ei nu beneficiază de sedințe de consiliere psihologică, profesor itinerant sau logoped

Concluzie

Incluziunea la grădiniță este esențială pentru dezvoltarea unei societăți mai echitabile și mai tolerante. Acest proces oferă tuturor copiilor oportunitatea de a învăța și de a crește într-un mediu în care diversitatea este apreciată. Deși există provocări semnificative în implementarea acestui concept, prin strategii educaționale adecvate, formare continuă a cadrelor didactice și implicarea activă a părinților, este posibil pe viitor să creăm un sistem educațional în care fiecare copil, indiferent de condițiile sale, să aibă șansa de a se dezvolta, de a se integra, de a socializa, de a evolua la potențialul său maxim.

Prof. educație timpurie Stoichiț Elena
Grădinița cu PP ”Dumbrava Minunată” Tulcea